

8 ta' Ottubru, 1964.

Imħallef:

Onor Dr. M. Caruana Curran B.A., LL.D.

Emanuela Fava

versus

Giuseppe Fava et.

Eredità — Legat — Inraposta persona — Preskrizzjoni Art. 641, 649, 650, 729, Kodiċi Civili.

Kull dispozizzjoni testamentarja favur ta' persuna illi skond il-ligħi hiża inkapaci illi tirċievi ma tiswież, anke jekk tkun magħ-mula fissem ta' persuna interposta.

Il-preskrizzjoni illi l-missier, l-omm, id-dixxidenti, u żewġ jew mart il-persuna inkapaci, skond ma jkun il-kadż, fitqiesu bħala persuni interposti, hiża presunzjoni "juris et de jure".

Il-Qorti,

Omissis.

Rat il-verbal tal-10 ta' Diċembru, 1963, meta din il-kawża, in segwitu għal ri-distribuzzjoni tal-kawżi, giet ghall-ewwel darba quddiem il-Qorti kif hawn presjeduta, u li bih id-difensur tal-attriċi u tal-intervenjent fil-kawża Dr. P. Borg Grech, u tal-konvenuti rappreżentati minn Dr. Riccardo Farrugia, qablu li l-Qorti għal mument tieqaf fuq il-punti jekk il-legat imħalli lil Carmelo Cardona, l-intervenjent fil-kawża, huwiex iegħi per in raposta persona favur l-attriċi, u f'każ negativ, fuq l-eċċeżza, u il-preskrizzjoni sollevata fit-tieni paragrafu

tan-nota tal-konvenuti rappresentati minn Dottor Riccardo Farrugia, u mnejn jidher ukoll li dak il-verbal gie komunikat lil Avukat Dottor Carmelo Zammit kuratur tal-interdett Fava, l-ieħor;

Rat in-noti tal-osservazzjonijiet skambjati "hinc inde";

Ikkunsidrat fuq il-kwistjoni jekk il-legat ta' £500 imħolli mit-testatur lill-intervenjent fil-kawża huwiex kolpit min-nul-lit taħt l-art. 649 tal-Kodiċi Ċivili, kombinat ma l-art. 641 stante li huwa ippruvat li hu bin l-attriči u li din hija t-tieni mara ta' decuius u li dan kellu l-konvenuti bħala tħal mill-ewwel żwieg, li issottomiassjonijiet magħmula mill-intervenjent fin-nota tiegħu a fol. 239, fis-sens li t-testatur ried realment jibbenefika lilu u dan bħala legat rimunetarju in vista ta' ser-viġi, mhuwiex legalment attendibili ghaliex il-preżenzjoni stabilita mil-ligi fl-art. 650 hija presunzjoni juris et de jure, kif tajjeb issottometta l-perit legali a fol. 91 u 110 tal-proċess;

Illi n-natura assoluta ta' din il-presenzjoni jirriżulta b'mod ġar mill-konfront tal-art. 650 u 729 tal-Kodiċi rispekkjanti l-art. 773 u 832 tal-Kodiċi Taljan tal-1885 mil-liema konfront jirriżulta li mentri fil-każ tal-persuna presunta interposta mil-ligi stess bħalma hu l-intervenjent f'dan il-każ mhiex ammes-sa l-prova li t-testatur ried realment jibbenefika lilha stess u mhux lill-persuna inkapaċċi (l-attriči), fil-każ ta' persuni interposti oħrajn, imma li mħumiex hekk presunti mil-ligi interpożizzjoni trid tīgi dejjem dimostrata;

Illi l-premessa konsiderazzjoni hija kkonfermata mill-komment ta' Ricci Vol. III, para. 150;

Illi l-argumenti ta' l-attriči dwar l-assenza ta' simulazzjoni mħumiex rilevanti ghax fil-ligi tagħna, a differenza mill-art. 773 tal-Kodiċi Taljan fuq imsemmi s-simulazzjoni m'għandha

ebda rilevanza f'dan il-kontest (ara wkoll Ricci op. cit. para. 149).

Illi minhabba din id-dikjarazzjoni tan-nullità ma hemmx lok li tigi invertita l-kwistjoni subordinata tal-preskrizzjoni;

Għal dawn i-ragunijiet il-Qorti tiddikjara l-legat ta' £500 mholl mit-testatur lill-intervenjent fil-kawża null u priv minn kwalunkwe effett legali bhala legat magħmul lill-persuna inkapaċi permezz ta' persuna interposta u dana skond l-art. 641, 649 u 650 tal-Kodici Ċivili.
